

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ ΤΕΧΝΗΤΟΥ ΕΜΠΛΟΥΤΙΣΜΟΥ
ΤΩΝ ΠΗΓΩΝ ΒΡΥΣΙΩΝ ΦΑΡΣΑΛΩΝ

Στα πλαίσια του ΠΑΥΥΘ (1972-1981) ανορύχθηκαν 15 μεγάλες αρδευτικές γεωτρήσεις στο ασβεστολιθικό σύστημα των Βρυσιών, με σκοπό την άρδευση των αγροκτημάτων Δ.Δ. Βρυσιών και Αγίου Γεωργίου. Από το 1972 μέχρι το 1985 το σύστημα (πηγές – γεωτρήσεις) λειτουργούσε αειφορικά, αλλά από το 1985 και στη συνέχεια, οι μειωμένες βροχοπτώσεις και οι αυξημένες ανάγκες αρδευτικού νερού, επηρέασαν αρνητικά την δυναμική των καρστικών υδροφορέων με αποτέλεσμα να γίνει εκβάθυνση όλων των γεωτρήσεων και να σταματήσει η εκφόρτιση των πηγών τα φτωχά βροχομετρικά έτη.

Για την αντιμετώπιση των προβλημάτων αυτών και μετά από αιτήματα των τοπικών φορέων, κρίθηκε αναγκαία η εκπόνηση μελέτης με θέμα: «ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΚΑΡΣΤΙΚΗΣ ΠΗΓΗΣ ΒΡΥΣΙΩΝ ΦΑΡΣΑΛΩΝ – Τεχνητός Εμπλουτισμός – Επιφανειακή Ταμίευση, Αναρρύθμιση», προϋπολογισμού 132.000 ευρώ, η οποία χρηματοδοτήθηκε από το Νομαρχιακό Πρόγραμμα και εκπονήθηκε από τον μελετητή «Συμπράττοντα γραφεία μελετών Μπέλεση Αλέξανδρου & Μουρτζά Νικολάου» από το 2005-2008.

Η μελέτη προσδιορίζει κατά βάση το υδατικό ισοζύγιο του καρστικού συστήματος και διευρύνει τις δυνατότητές του, προτείνοντας τα παρακάτω έργα:

1. Ρύθμιση κατανάλωσης νερού : Προτείνεται η αλλαγή του συστήματος μεταφοράς και διανομής νερού με την κατασκευή υδατοδεξαμενών και κλειστών αγωγών μεταφοράς νερού.

2. Αύξηση της παροχής νερού : Αυτό μπορεί να γίνει με έργα όπως ο τεχνητός εμπλουτισμός, η ανακατανομή των θέσεων των γεωτρήσεων, η αναρρύθμιση της πηγής ή η εισαγωγή νερού από άλλες περιοχές. Τα αντίστοιχα έργα που προτείνονται είναι :

A) Κατασκευή χωμάτινου φράγματος αναστόμωσης της πηγής Βρυσιών. Με την κατασκευή του αναχώματος θα έχουμε υπόγεια συγκράτηση των ενεργών αποθεμάτων της πηγής που υπολογίζονται σε 5.400.000 m³, με τροφοδοσία της πηγής.

B) Κατασκευή ταμιευτήρα σε έκταση 162 στρ. ιδιοκτησίας του δημοτικού σχολείου Βρυσιών, με δυνατότητα αποθήκευσης 700.000 m³.

Γ) Εισαγωγή νερού από την υδρολογική λεκάνη «Χαϊντάρια» της περιοχής Ρυζίου. Υπάρχει η δυνατότητα τεχνητού εμπλουτισμού από την περιοχή «Χαϊντάρια» Ρυζίου, εμπλουτίζοντας την περιοχή με επιπλέον νερό της τάξης των **700.000 m³ έως 1.000.000 m³**.

Στα πλαίσια της κοινωνικής διαβούλευσης με τους φορείς και τους χρήστες νερού, με πρωτοβουλία της Ν.Α Λάρισας που χρηματοδότησε και την μελέτη, έγινε στα Φάρσαλα στις 11 Νοεμβρίου 2008 η παρουσίασή της μελέτης και συζητήθηκαν καταρχήν οι προτάσεις του μελετητή, καθώς και τα προβλήματα που σχετίζονται άμεσα με την προώθηση του όλου εγχειρήματος στο μέλλον.

Στην συνέχεια η Ν.Α Λάρισας το 2010 προέβλεψε την χρηματοδότηση 200.000 € στο Νομαρχιακό πρόγραμμα και ολοκλήρωσε την διαδικασία δημοπράτησης μελέτης για την κατασκευή χωμάτινου φράγματος αναστόμωσης της πηγής Βρυσιών, η οποία όμως τελικά δημοπρατήθηκε από την Περιφέρεια Θεσσαλίας το 2013 με τίτλο «**Κατασκευή φράγματος αναστόμωσης πηγών Βρυσιών Π.Ε. Λάρισας**», παραδόθηκε τον Μάρτιο του 2014 και παρουσιάστηκε από τους μελετητές στα Βρυσιά, παρουσία φορέων και πολιτών.

Με το έργο αυτό πρόκειται να εξασφαλισθούν πάνω από 5 εκατομμύρια κυβικά μέτρα νερού επιπλέον για άρδευση, εμπλουτίζοντας παράλληλα τον υδροφόρο ορίζοντα. Το έργο αφορά την αναστόμωση της πηγής Βρυσιών Φαρσάλων με τη δημιουργία περιμετρικά σώματος φράγματος που λόγω γειτνίασης με την Π.Ε.Ο. Λάρισας – Λαμίας, του βιοτεχνικού χώρου και του οικισμού θα είναι από οπλισμένο σκυρόδεμα και ένα μέρος από χωμάτινο φράγμα στο δυτικό τμήμα της λεκάνης. Η αναστόμωση της πηγής στοχεύει στην αξιοποίηση του υδάτινου δυναμικού της περιοχής μελέτης με απώτερο σκοπό την επαναπλήρωση του καρστικού υδροφορέα και την αναρρύθμιση της εκφόρτισης των πηγών. Να σημειωθεί ότι στην περιοχή που πρόκειται να κατασκευαστεί το φράγμα μεταναστεύουν και εποικούν πολλά σπάνια είδη πανίδας όπως μαυροπελαργοί, λευκοτσικνιάς, σταχτοτσικνιάς κ.α. και η κατασκευή του, αναμένεται να δράσει θετικά στην διατήρηση της πανίδας αυτής.

Ο όγκος νερού που θα ταμιευτεί θα είναι της τάξης των 362.106,00 μ³. Το χωμάτινο φράγμα θα είναι τραπεζοειδούς μορφής με πλάτος στέψης 4 μέτρα και μήκος 385 μέτρα. Το φράγμα από σκυρόδεμα θα έχει πλάτος 0,35 μέτρα και μήκος 1.120 μέτρα.

Η ανώτερη στάθμη του νερού θα είναι σε υψόμετρο +116,50 μ, το ανώτερο ύψος στέψης θα είναι στο +117,50μ, ενώ το ύψος του υπερχειλιστή θα είναι στο +116,50 μ.

Η τεχνική μελέτη του έργου έχει προϋπολογισμό 2.000.000 ευρώ και βρίσκεται στο τελικό στάδιο η έγκριση των περιβαλλοντικών όρων.

Νοέμβριος 2014

Κώστας Γκούμας

Γεωπόνος, πρ. Δ/ντής Εγγείων Βελτιώσεων Λάρισας